

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Кафедра англійської філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Методика викладання мовознавчих дисциплін

спеціальність 8.02030302 Мова і література (англійська)
(освітньо-кваліфікаційний рівень "магістр")
Гуманітарний інститут

2015 – 2016 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни	7
III. Програма	8
IV. Навчально-методична карта дисципліни	10
V. Плани практичних занять.....	12
VI. Завдання для самостійної роботи.....	15
Карта самостійної роботи студента	17
VII Система поточного та підсумкового контролю.....	17
IX. Методи навчання.....	18
X. Методичне забезпечення курсу.....	18
XI. Питання до екзамену.....	18
XII.Рекомендована література	
Основна.....	19
Додаткова.....	19

I. Пояснювальна записка

Формування професійно орієнтованої компетенції викладача іноземних мов – одна із основних цілей навчання у педагогічному ВНЗ. Іншомовна професійно орієнтована комунікативна компетенція викладача містить філологічну компетенцію, формуванню якої слід приділити значну увагу. Філологічна компетенція включає професійно-орієнтовані (лінгвістичні) знання з англійської філології (з теоретичної фонетики, граматики, стилістики, лексикології, історії мови, тощо); професійно-орієнтовані мовні навички та мовленнєві вміння. Сформована філологічна компетенція дає можливість випускникам мовних ВНЗ вільно користуватися англійською мовою у не лише у професійних, але й у наукових цілях.

Пропонована програма містить питання методики викладання мовознавчих дисциплін у ВНЗ, яка має викладатися після курсу загальної методики навчання іноземних мов у середніх навчальних.

Метою курсу є ознайомлення магістрів із теоретичними основами навчальної дисципліни, а також технологією формування філологічної компетенції у студентів – майбутніх викладачів іноземної мови у вищій школі і фахівців з англійської філології.

Завдання курсу:

- ознайомити з теоретичними основами методики викладання мовознавчих дисциплін у ВНЗ;
- ознайомити з технологією формування філологічної компетенції у студентів – майбутніх викладачів іноземної мови у ВНЗ;
- формувати професійно-орієнтовані мовні навички;
- розвивати професійно-орієнтовані мовленнєві вміння;
- навчити ефективного використання технології (методів, прийомів і засобів) формування філологічної компетенції у студентів;
- навчити ефективної підготовки до написання та читання лекцій з філологічних дисциплін (Теоретичної граматики, Теоретичної фонетики, Лексикології, Стилiстики, Історії мови);
- сформувати навички самостійної розробки завдань до семінарських занять;
- сформувати навички проведення семінарських занять з філологічних дисциплін;
- розвивати уміння здійснення контролю рівня сформованості професійно орієнтованих навичок і вмінь студентів;
- навчити розробляти завдання для проведення тестового контролю знань студентів;
- навчити раціонального планування навчального процесу: лекцій і семінарських занять;
- ознайомити із технологією проведення іспитів і заліків;
- ознайомити із технологією проведення державних кваліфікованих іспитів;
- навчити аналізу чинних підручників з філологічних дисциплін, наукових статей, дисертацій тощо;
- розвиток уміння ефективного використання їх у навчальному процесі.

Для студентів-магістрів II курсу напряму підготовки «Мова і література (англійська)» курс розрахований на 72 навчальні години, з них лекції – 10 год.,

семінарські заняття – 8 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота студентів – 32 год. Вид підсумкового контролю – екзамен – 18 год.

Структура програми навчальної дисципліни

I. Опис предмета навчальної дисципліни

Предмет: Процес формування філологічної компетенції, підготовка випускника-магістра до майбутній професійній діяльності в мовному ВНЗ

Курс	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчального курсу
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: 3</p> <p>Змістових модулів: 2 модуля</p> <p>Загальна кількість годин: 72</p>	<p>Шифр та назва напрямку: 0203 Гуманітарні науки</p> <p>Шифр та назва спеціальності: 8.02030302 Мова і література (англійська)</p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень "магістр"</p>	<p>Рік підготовки: 6</p> <p>Семестр: 11</p> <p>Аудиторних занять – 22 год., з них:</p> <p>Лекції: 10 год.</p> <p>Семінарів: 8 год.</p> <p>Самостійна робота: 32 год.</p> <p>МКР: 4</p> <p>Вид контролю: екзамен – 18 год.</p>

II. Тематичний план навчальної дисципліни

№ п.п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Ауд	лекцій	Семинар	МК	самост	Підсум контр
Модуль 1 Технологія формування філологічної компетенції								
1	Зміст навчання мовознавчих дисциплін у вищій школі		2	2			6	
2	Методика читання лекцій з мовознавчих дисциплін у вищій школі		4	2	2		6	
3	Методика проведення семінарських занять з мовознавчих дисциплін у вищій школі		6	2	2	2	6	
	Разом	30	12	6	4	2	18	
Модуль 2 Технологія контролю рівня сформованості філологічної компетенції								
4	Методика проведення практичних занять з мовознавчих дисциплін у вищій школі		4	2	2		7	
5	Методика оцінювання знань, умінь і навичок у вищій школі		6	2	2	2	7	
	Разом	24	10	4	4	2	14	
	Усього за семестр	54	22	10	8	4	32	18

III. Програма

Змістовий модуль 1. Технологія формування філологічної компетенції

Тема 1.

Зміст навчання мовознавчих дисциплін у вищій школі

Цілі навчання мовознавчих дисциплін у вищій школі. Структура компетентності викладача іноземних мов. Вимоги до підготовки вчителів англійської мови та фахівців з англійської філології. Навчальний процес та його форми. Методи навчання мовознавчих дисциплін у вищій школі.

Тема 2.

Методика читання лекцій з мовознавчих дисциплін у вищій школі

Функції сучасної вузівської лекції. Дидактичні принципи відбору і викладу матеріалу лекцій. Види і структура лекцій. Структура тексту лекцій. Оформлення лекційних презентацій. Ораторське мистецтво лектора. Особливості використання лектором лінгвістичних і паралінгвістичних засобів впливу на аудиторію. Етапи підготовки лекції. Підготовка до виступу. Читання лекцій. Модель лекції.

Тема 3.

Методика проведення семінарських занять з мовознавчих дисциплін у вищій школі

Форми й порядок проведення семінарських занять. Класифікація семінарських занять. Структура семінарського заняття. Семінарські заняття в активній формі. Функції та роль студентів при проведенні семінарського заняття в активній формі. Види вправ на семінарських заняттях. Приклад семінарських занять. Індивідуальні заняття. Консультації.

Змістовий модуль 2.

Технологія контролю рівня сформованості філологічної компетенції

Тема 4.

Методика проведення практичних занять з мовознавчих дисциплін у вищій школі

Програма з іноземної мови у ВНЗ. Європейська система стандартизації вищої освіти. Орієнтовна структура робочої програми з ІМ. Приклади робочих начальних

программ. Практичні заняття як форма організація навчальної діяльності. Структура практичного заняття. Компоненти практичного заняття. Особливості практичного заняття з «Практичної фонетики». Особливості практичного заняття з «Практичної граматики». Особливості практичного заняття з «Практики усного і писемного мовлення». Приклади фрагментів практичних занять. Приклади планів-конспектів з практичних занять.

Тема 5.

Методика оцінювання знань, умінь і навичок у вищій школі

Організація тестового контролю знань. Функції контролю у навчанні іноземної мови. Види та форми контролю. Типові помилки студентів в усному та писемному мовленні. Способи виправлення типових помилок студентів. Контрольні вправи. Загальні критерії оцінювання знань. Структура тестового завдання. Види тестів. Приклади тестових завдань. Організація складання іспитів і заліків. Організація проведення державних кваліфікованих іспитів.

IV. Навчально-методична карта навчальної дисципліни.

Тиждень	1 2 3 4 5					6 7 8 9 10				
Модулі	Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				
Назва модуля	Технологія формування філологічної компетенції					Технологія контролю рівня сформованості філологічної компетенції				
Кількість балів за модуль	60 балів					59 балів				
Лекції	Л1	Л2		Л3		Л4		Л5		
Бали	1 бал	1 бал		1 бал		1 бал		1 бал		
Теми лекцій	Зміст навчання мовознавчих дисциплін у вищій школі	Методика читання лекцій з мовознавчих дисциплін у вищій школі		Методика проведення семінарських занять з мовознавчих дисциплін у вищій школі		Методика проведення практичних занять з мовознавчих дисциплін у вищій школі		Методика оцінювання знань, умінь і навичок у вищій школі		
Семінарські заняття	Семінар 1			Семінар 2		Семінар 3		Семінар 4		
Бали	11			11		11		11		
Теми семінарських занять	Зміст навчання мовознавчих дисциплін і методика читання лекцій з мовознавчих дисциплін у вищій школі			Методика проведення семінарських занять з мовознавчих дисциплін у вищій школі		Методика проведення практичних занять з мовознавчих дисциплін у вищій школі		Методика оцінювання знань, умінь і навичок у вищій школі		
Самостійна робота	5			5		5		5		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 25 балів					Модульна контрольна робота 2 25 балів				
Підсумковий контроль	–					Екзамен				

V. Плани семінарських занять

Семінарські заняття 1. Зміст навчання мовознавчих дисциплін і методика читання лекцій з мовознавчих дисциплін у вищій школі.

1. Цілі навчання мовознавчих дисциплін у вищій школі.
2. Вимоги до підготовки вчителів англійської мови та фахівців з англійської філології.
3. Методи навчання мовознавчих дисциплін у вищій школі.
4. Види і структура лекцій.
5. Підготовка до виступу. Читання лекцій.
6. Оформлення лекційних презентацій.

Семінарські заняття 2. Методика проведення семінарських занять з мовознавчих дисциплін у вищій школі.

1. Структура семінарського заняття.
2. Семінарські заняття в активній формі.
3. Функції та роль студентів при проведенні семінарського заняття в активній формі.
4. Індивідуальні заняття. Консультації.
5. Фрагменти семінарських занять з філологічних дисциплін.

Модульна контрольна робота №1

Семінарські заняття 3. Методика проведення практичних занять з мовознавчих дисциплін у вищій школі.

1. Структура практичного заняття.
2. Особливості практичного заняття з «Практичної фонетики».
3. Особливості практичного заняття з «Практичної граматики».
4. Особливості практичного заняття з «Практики усного і писемного мовлення».
5. Фрагменти практичних занять.

Семінарські заняття 4. Методика оцінювання знань, умінь і навичок у ВНЗ

1. Організація тестового контролю знань.
2. Функції контролю у навчанні іноземної мови. Види та форми контролю.
3. Типові помилки студентів в усному та писемному мовленні.
4. Способи виправлення типових помилок студентів.
5. Приклади тестових завдань. Організація складання іспитів і заліків.

Модульна контрольна робота 2.

VI. Завдання для самостійної роботи студента
Карта самостійної роботи студента

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1.			
Тема 1. Зміст навчання мовознавчих дисциплін у вищій школі. 1. Кредитно-модульна технологія навчання. 2. Європейська система стандартизації вищої освіти.	Навчальний проект –презентація із захистом, доповідь.	5	1-3
Тема 2. Методика проведення семінарських занять з мовознавчих дисциплін у вищій школі. 1. Розробка і захист завдань до семінарських занять з «Лексикології». 2. Розробка і захист завдань до семінарських занять з «Теоретичної граматики». 3. Розробка і захист завдань до семінарських занять з «Теоретичної фонетики».	Навчальний проект –презентація із захистом, доповідь	5	4-6
Змістовий модуль 2.			
Тема 2. Методика проведення практичних занять з мовознавчих дисциплін у вищій школі. 1. Розробка і захист фрагментів занять з «Практичної граматики». 2. Розробка і захист фрагментів занять з «Практичної фонетики». 3. Розробка і захист фрагментів занять з «Практики усного і писемного мовлення».	Навчальний проект –презентація із захистом, доповідь	5	7-8
Тема 3. Методика оцінювання знань, умінь і навичок у ВНЗ 1. Оцінювання в умовах кредитно-модульного навчання. 2. Розробка та захист модульних контрольних робіт з філологічних дисциплін.	Навчальний проект –презентація із захистом, доповідь	5	9-10
Разом		20	

VIII. Система поточного і підсумкового контролю знань студентів

№ пп	Вид діяльності	Кіль-сть балів	Кіль-сть одиниць до розрахунку	Усього
1 семестр				
1	Відвідування лекцій	1	5	5
2	Відвідування практичних (семінарських) занять	1	4	4
3	Робота на семінарському занятті (практичному), відповідь, участь у дискусії, виступ, повідомлення	10	4	40
4	Модульна контрольна робота	25	2	50
	Самостійна робота	5	4	20
	Усього			119
Максимальна кількість балів, коефіцієнт розрахунку $K = (119 : 30)$ 3.96				
	Екзамен			20

XI. Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 68	«достатньо»	E
69 – 74	«задовільно»	D
75 – 81	«добре»	C
82 – 89	«дуже добре»	B
90 – 100	«відмінно»	A

X. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за продемонстровані системні знання матеріалу в заданому обсязі, виявлену готовність користуватися цими знаннями у майбутній професійній діяльності, та під час проходження педагогічної практики, повне і адекватне володіння методичною термінологією .
«добре»	ставиться за засвоєння необхідної суми знань та виявлене вміння користуватися цими знаннями у практичній професійній діяльності. Водночас у відповіді зафіксовані певні неточності.
«задовільно»	ставиться за виявлення знань основного навчального матеріалу в обсязі, в цілому достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, водночас наявність певних неточностей та помилок, репродуктивний характер знань, недостатню готовність до використання їх у практичній діяльності.
«незадовільно»	Оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

XI. Методи навчання

МЕТОДИ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота студентів, науково-дослідна робота студентів, дискусії, презентації і круглі столи.

2.12. Методичне забезпечення курсу

Навчальна програма, робоча навчальна програма, курс лекцій з методики навчання мовознавчих дисциплін у ВНЗ (електронний варіант), програмно-методичні розробки для інтерактивної дошки SMART, навчальна література, дисертаційні дослідження та наукові статті з теми курсу.

2.13. Перелік питань до екзамену

1. Зміст навчання мовознавчих дисциплін у вищій школі.
2. Цілі навчання мовознавчих дисциплін у вищій школі.
3. Вимоги до підготовки вчителів англійської мови та фахівців з англійської філології.
4. Методи навчання мовознавчих дисциплін у вищій школі.
5. Види і структура лекцій.
6. Підготовка до виступу.
7. Читання лекцій.
8. Оформлення лекційних презентацій.
9. Структура семінарського заняття.
10. Семінарські заняття в активній формі.
11. Функції та роль студентів при проведенні семінарського заняття в активній формі.
12. Індивідуальні заняття.
13. Консультації.
14. Фрагменти семінарських занять з філологічних дисциплін.
15. Структура практичного заняття.
16. Особливості практичного заняття з «Практичної фонетики».
17. Особливості практичного заняття з «Практичної граматики».
18. Особливості практичного заняття з «Практики усного і писемного мовлення».
19. Організація тестового контролю знань.
20. Функції контролю у навчанні іноземної мови.
21. Види та форми контролю.
22. Типові помилки студентів в усному та писемному мовленні.
23. Способи виправлення типових помилок студентів.
24. Організація складання іспитів і заліків.
25. Кредитно-модульна технологія навчання.

ХІІІ. Рекомендована література

Основна

1. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції // За ред. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2011. – 344 с.
2. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі // Нагаєв В.М. / Навч. посібник. – К.: Центр учбової літ-ри, 2007, – 232 с.
3. Сікорський П.І. Кредитно-модульна технологія навчання // Сікорський П.І. / Навч. посібник. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2006. – 127с.
4. Сысоев П.В. Методика обучения иностранным языкам ... 2010. –182 с.
5. Січкарук О. Інтерактивні методи навчання у вищій школі. Навч. посібник. – К.: Виш школа, – 2006. – 84 с.
6. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи. Навч. посібник. – К.: Виш школа, – 2008. – 210с
7. Кузнецов И.Н. Рефераты, курсовые и дипломные работы. Методика подготовки. – 2010. –123с.
8. Звонников В.И. Современные средства оценивания результатов обучения. Навч. посібник. – К.: Виш школа, – 2009. – 224 с
9. Резник С.Д. Студент вуза. Технологии и организация обучения. – 2010. – 475 с.

Додаткова

1. Трайнев В.А. Дистанционное обучение и его развитие (обобщение методологии). – 2010. – 294 с.
2. Зубов А.В. Методика применения информационных технологий в обучении. – 2009. – 144 с.
3. Ясулайтіс В.А. Дистанційне навчання. – 2005. – 72 с.
4. Галькова Н.Д. Теория обучения иностранным языкам. Лингводидактика и методика. – 2009. – 336 с.
5. Donn Byrne. Techniques for Classroom Interaction. London - New York. Longman. 1991. – 108 p.
6. Mary Underwood. Effective Class Management. London – New York. Longman. 1999. – 96 p.
7. Julian Edge. Essentials of English Language Teaching. London – New York. Longman. 1999. – 142 p.
8. Penny Ur. Teaching Listening Comprehension. Cambridge. CUP. 1998. – 172 p.

9. Richard Watson Todd. Classroom teaching strategies. NY. Prentice Hall. 1999. – 138 p.
10. Tom Hutchinson and Alan Waters. English for Specific Purposes. A learning-centred approach. Cambridge. CUP. – 182 p.
11. Jane Willis. Teaching English through English. Longman. London New York. 1999. – 192 p.
12. Joanne Kenworthy. Teaching English pronunciation. Longman. London and New York. 1987. – 164 p.
13. Mark Bartram. Richard Walton. Correction. Mistake Management. Language Teaching Publications. London. 1991. – 122 p.
14. Christine Nuttall. Teaching Reading Skills in a Foreign Language. Heinemann. Oxford. 1995. – 235 p.
15. Ann Raimes. Techniques in Teaching writing. OUP. 1983. – 164 p.

РЕСУРСИ

1. Curriculum for English Language Department in Universities and Institutes (Draft 2) (Програма з англійської мови для університетів, інститутів)/ С. Ю. Ніколаєва, М. І. Соловей // The British Council / Київ, 2001 – 245p.
2. Народний вісник. Науково-методичний електронний журнал, – Режим доступу: <http://www.narodnaosvita.kiev.ua/>
3. Cambridge University Press. <http://www.cup.cam.ac.uk/>
4. Heinemann. <http://www.helt.co.uk/>
5. Longman. <http://www.longman.co.uk/>
6. Prentice Hall. <http://www.phregents.com/>
7. Collins Cobuild. <http://www.cobuild.collins.co.uk/>
8. ESL lab. <http://www.esl-lab.com/>
9. ESL magazine. <http://www.eslmag.com/>
10. Internet TESL magazine. <http://www.aitech.ac.jp/~iteslj/>
11. British Council. <http://www.britishcouncil.org/>
12. Ted Power Home Page. <http://www.btinternet.com/~ted.power/index.html>
13. Dave's ESL Café. <http://www.pacificnet.net/~sperling/eslcafe.html>
14. ESL Home Page. <http://www.lang.uiuc.edu/r-li5/esl>
15. TESOL. <http://www.tesol.edu/>

**викладання мовознавчих дисциплін
під час проведення повторного курсу
План роботи з навчальної дисципліни на VI семестр
(форма контролю - іспит)**

№ пари	Теми курсу	Академічний контроль	Кількість балів
Змістовий модуль I Технологія формування філологічної компетенції			
Пара 1	Зміст навчання мовознавчих дисциплін у вищій школі	Практичне заняття	16
Пара 2	Методика проведення семінарських занять з мовознавчих дисциплін у вищій школі	Практичне заняття	16
Змістовий модуль II Технологія контролю рівня сформованості філологічної компетенції			
Пара 3	Методика проведення практичних занять з мовознавчих дисциплін у вищій школі	Практичне заняття	16
Пара 4	Методика оцінювання знань, умінь і навичок у вищій школі	Практичне заняття	16

**Розрахунок рейтингових балів з коефіцієнтом
5 курс (форма контролю - іспит)**

№ п/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування практичних занять	1	4	4
2.	Виконання завдань з самостійної роботи (домашнього завдання)	5	4	20
3.	Робота на практичному занятті	10	4	40
Максимальна кількість балів – 96				
Коефіцієнт розрахунку рейтингових балів становить $60/64 = 0,93$				
Екзамен – 40 балів				